

# ULTRAZVUK

## Šta je ultrazvuk?

Ultrazvuk je zvuk frekvencije veće od 20 000 Hz, koji ljudsko uho ne čuje. U savremenoj medicini, ultrazvuk je jedna od osnovnih, nezaobilaznih i neinvazivnih metoda koja pruža informacije o stanju unutrašnjih organa gornjeg i donjeg abdomena: jetre, žučne kese i žučnih puteva, gušterića, slezene, bubrega, nadbubrežnih žljezda, mokraćne bešike, prostate i krvnih sudova (*Doppler* ultrazvučna pretraga), kao i organa i struktura vrata i dojki.

Ultrazvučni talas se prilikom nailaska na površinu organa i ostalih struktura odbije-reflektuje. Na osnovu reflektovanog talasa se određuje udaljenost organa, kao i oblik i karakteristike samog organa.

## Kako se pripremiti za pregled?

Obucite se komotno kako bi ste se lakše mogli skinuti za potrebe pregleda i oslobođiti regiju koja se posmatra. Često će se od Vas zahtijevati i skidanje nakita sa dijelova tijela koji se posmatraju.

Od ultrazvučnog pregleda koji će se obaviti zavisi i Vaš dijetalni režim, zasnovan na hrani koja ne nadima (palenta, dvopek, kuhano meso...), jer hrana koja nadima dovodi do nakupljanja vazduha u želucu i crijevima, što onemogućava kvalitetan pregled.

Noć prije pregleda, uzimajte hranu koja ne sadrži masnoće, a 5-6 sati prije pregleda trebate gladovati. Ako se vrši pregled mokraćne bešike, morate popiti najmanje 5 do 6 čaša vode 1 sat prije pregleda, kako bi se tečnost spustila do bešike.

Ljekaru trebate napomenuti prisustvo metalnog stranog tijela u regiji koja se posmatra. Takođe trebate napomenuti ako ste 4 dana unazad radili neku od kontrastnih pretraga (EGD, irigografiju...).

## Tok pregleda

Ultrazvučni pregled obično traje oko 30 minuta, uključujući i pripremu pacijenta.

Nakon što Vas medicinska sestra-tehničar prozove, ulazite u kabinu za presvlačenje gdje se raspremate i pripremate za pregled. Nakon toga ulazite u prostoriju sa UZ-aparatom. Pregled se radi ležeći na stolu za snimanje, ali se može raditi stojeći kao i sjedeći, u zavisnosti od dijela tijela koji se snima i od stanja pacijenta.

U toku pregleda, bitno je da mirujete i sarađujete sa ljekarom, koji će od Vas tražiti da zauzmete određeni položaj, ili da zadržite dah tokom par sekundi.

## Da li je pregled bolan?

Većina ultrazvučnih pregleda je bezbolna, brza i laka. Prilikom pritiska sonde na područja sa većom osjetljivošću možete osjetiti nelagodu ili manju bol.

## Šta se dešava poslije pregleda?

Radiolog interpretira pregled koji je obavio tako što analizira slike koje je napravio u toku pregleda, a u nekim slučajevima može i da prodiskutuje sa Vama o zaključcima koji je donio u toku pregleda.

## Da li je ultrazvuk štetan za pacijenta?

Na osnovu dugogodišnjih ispitivanja, Svjetska zdravstvena organizacija je dokazala da ne postoji štetno dejstvo na pacijenta, jer se u medicinske svrhe koristi ultrazvuk male snage.

U toku pregleda ultrazvukom, ne koristi se ionizujuće zračenje.

## Koje su dobropitni ultrazvučnog pregleda?

- Neinvazivna, obično bezbolna metoda
- Pristupačna, laka za korištenje, manje skupa od ostalih dijagnostičkih metoda
- Nema ionizujućeg zračenja
- Daje jasnou sliku mekih tkiva
- Ne uzrokuje probleme sa zdravljem i može se ponavljati koliko god je potrebno
- Daje trenutnu sliku, što je pogodno za izvođenje biopsija

## Koja su ograničenja ultrazvučnog pregleda?

- Ultrazvučne talase ometaju vazduh i gasovi, pa ultrazvuk nije idealan za pregled cjevastih organa (želudac, crijeva...)
- Teže je pregledati deblje pacijente jer ultrazvučni talasi moraju da „prođu“ kroz naslage masti prije nego što stignu do organa koji se želi prikazati
- Veliki problem predstavlja pregled nepokretnih pacijenata i pacijenata bez svijesti

## Kako preuzeti ljekarski nalaz?

- Za ultrazvuk dojke: na pultu Zavoda za kliničku radiologiju u zgradbi Maternite (Ginekologija)
- Za sve ostale ultrazvučne preglede: na pultu „Izdavanje nalaza“ Zavoda za kliničku radiologiju, u glavnoj zgradbi Univerzitetskog kliničkog centra

Pacijent ili ovlaštena osoba javlja se osoblju na pultu Zavoda za kliničku radiologiju, i preuzima nalaz.

Ako ste hospitalizovani te ste došli sa odjeljenja, nalaz ne preuzimate Vi, već se on dostavlja na odjeljenje službenim putem.

## Više informacija

Tel. 051/342-249, 342-697 Adresa: 12 beba 1, Banja Luka